

Eyyub Aleyhisselam

İsrailoğullarına gönderilen peygamberlerden. Hazret-i İshak'ın oğlu İys'in neslindedir. Kendisine yedi kişi îmân etti. Yüz kırk sene yaşadı. Sabrı ile insanlık târihinde darbimeselle anılan Eyyub aleyhisselam, Kur'ân-ı kerîmde zikredilmiştir.

Eyyub aleyhisselamın çok mal ve serveti ile on oğlu vardı. Sürü sürü hayvanları, bağları ve bahçeleri bulunuyordu. Şam civârında Beseniyye mevkiindeki çiftliklerinde binlerce insan çalışırdı. Fakat servetinin çokluğu onu Allah yolundan alıkoymadı. Eyyub aleyhisselam Şam civârında yaşayan insanlara peygamber olarak gönderildi. Onları Allahü teâlâyâ îmân ve ibâdet etmeye çağırırdı. Bu uğurda pekçok zahmet çekti. Sonra malı, evlâdı ve bedeni ile imtihân edildi. Eyyub aleyhisselam çok büyük sıkıntılara göğüs gerdi. Sabrı, kullukta kusûr etmeyip şikâyetle bulunmayışı ve başka güzel vasıfları ile ibâdet ehline ve akıl sâhiplerine örnek oldu.

Allahü teâlâ hazret-i Eyyub'u imtihân etmeyi murâd etti. Onun mallarını çeşitli vesîlelerle elinden aldı. Koyunları sel, ekinleri ise rüzgâr ile telef oldu. Şeytan çoban sûretinde ağlayarak Eyyub aleyhisselamın yanına geldi. O sırada insanlara vaaz ve nasîhatte bulunan Eyyub aleyhisselama mallarının ve servetinin telef olduğunu söyledi. Hazret-i Eyyub bu haber karşısında hiç şikâyetle bulunmayarak Allahü teâlâyâ hamd ve şükürde bulundu ve "Üzülme! O malı mülkü bana Rabbim vermişti. Şimdi de aldı. Çünkü sâhibi O'dur." dedi. Bu sözleri ve hareketi karşısında şeytan perişan olup, geri gitti.

Sonra Allahü teâlâ Eyyub aleyhisselamın, hocaları ile ders okuyan çocuklarının da zelzeleyle ruhlarını aldı. Bu defâ hoca şekline giren şeytan feryâd ve figân ederek Eyyub aleyhisselamın yanına geldi; "Ey Eyyub! Allahü teâlâ evini zelzele ile yıktı. Çocukların öldü. Her biri parça parça oldular." dedi. Çocuklarına olan şefkatinden dolayı gözlerinden yaşlar gelen Eyyub aleyhisselam sabır ve tevekkül ederek, Allahü teâlâyâ teslimiyetini bildirdi. Şeytana da: "Ey mel'ûn! Sen İblissin. Beni Rabbime isyâna teşvik etmek istiyorsun. Şunu bil ki, evlâdım bir emânet idi. Rabbime niçin incineyim. Rabbime hamd ederim." buyurdu. Bundan sonra Allahü teâlâ Eyyub aleyhisselamın vücuduna hastalık verdi.

Hazret-i Eyyub'un hastalığı gün geçtikçe şiddetlendi. Akrabâları, komşuları ve başkaları yanına uğramaz oldu. Yalnız hanımı Rahîme Hatun onu terk etmedi. Ona hizmetine devâm edip, ihtiyâç için neyi varsa sarf etti. Hazret-i Eyyub bu hastalık hâlinde de şikâyet ve feryâdda bulunmayıp, hamd etti ve sabır gösterdi. Bu defâ şeytan Eyyub aleyhisselamın bulunduğu şehir halkına vesvese vererek; "Onun hastalığı size geçer, onu şehrinizden çıkarın." dedi. Şehir halkı Eyyub aleyhisselamı ve hanımı Rahîme'yi şehirden dışarı çıkardılar. Rahîme Hatun şehrin dışında bir yerde hazret-i Eyyub'a hizmete devâm etti.

Hazret-i Eyyub, yedi yıl dert ve belâ içinde kaldı. Hâlinden hiç şikâyet etmedi. Şeytan, bu defâ insan sûretinde Rahîme Hâtunun karşısına çıkıp onu Eyyub aleyhisselamın hizmetinden alıkoymaya çalıştı. Ona; "Kendine yazık ediyorsun. Hastalığı sana geçer." dedi. Rahîme Hatun ise, şeytana; "Onun üzerimdeki hakkı çoktur, ödeyemem. Nîmet ve râhat vaktinde onunla

yaşadım. Bu hastalık hâlinde onu bırakamam.” dedi. Dönüşte, olanları hazret-i Eyyub’a anlattı. Eyyub aleyhisselam da onun iblîs yâni şeytan olduğunu ve onun vesvesesinden sakınmasını söyledi. Şeytan daha sonra da Rahîme Hâtunun karşısına çıkarak, vesvese vermeye çalıştıysa da aldırış etmedi.

Hazret-i Eyyub’un hastalığı gittikçe şiddetlendi. Onun bu hâli beden, kalp ve lisânıyla yaptığı kulluk ve peygamberlik vazifelerini iyice zorlaştırdı. O zaman Allahü teâlâyâ dua ve niyazda bulundu: “Bana gerçekten hastalık isâbet etti. Sen merhamet edenlerin en merhametlisisin.” dedi. Allahü teâlâ onun dua ve niyâzını kabûl etti.

Birgün Eyyub aleyhisselamın hanımı Rahîme Hatun yiyecek aramaya çıkmıştı. İkinci vakti Allahü teâlânın lütuf ve müjdesi ulaştı. Cebrâil aleyhisselam gelerek Allahü teâlâdan; “Ey Eyyub! Belâ verdim sabrettin. Şimdi ben sıhhat ve nîmet vereceğim.” haberini getirdi. Allahü teâlâ; “(Ey Eyyub!) **Ayağını yere vur. Çıkan sudan gusleyle ve soğuşundan iç.**” (Sâd sûresi: 42) buyurdu. Bu emr-i ilâhî üzerine Eyyub aleyhisselam ayağını yere vurdu. Biri sıcak, biri soğuk, iki pınar fışkırdı. Sıcak sudan gusl edince bedenindeki, soğuk sudan içince içindeki hastalıklardan kurtuldu ve sıhate kavuştu. Kuvveti geri geldi. Tâze bir genç oldu. Elinden alınmış olan mallarını Allahü teâlâ geri îade etti. Çok sayıda evlâd ihsân etti veya bir rivâyette ölmüş olan oğullarını diriltti. Yüz çeviren dostları kendisine muhabbetle yöneldiler.

Eyyub aleyhisselamın hastalığı âfiyet hâline dönüşünce, o gece seher vaktinde bir âh eyledi. Sebebini sorduklarında; “Her gece seher vaktinde «Ey bizim hastamız nasılsın?» diye ses duyardım. Şimdi o vakit geldi; «Ey sıhhatli kulumuz nasılsın?» sesini duyamadım. Onun için ağlıyorum.” buyurdu.

Eyyub aleyhisselam ömrünün sonunda en olgun evlâdı olan Havmel’i vâsi tâyin etti. Techiz ve tekfin işlerini ona ısmarladı. Yüz kırk sene ömür sürdükten sonra vefat etti. Bişr isimli bir oğlunun peygamberliğinde ihtilâf olunmuştur. Onun yaşıyla ilgili başka rivâyetler de vardır. Hazret-i Eyyub’un kabri Şam’da Beseniyye denilen yerdedir.

Mucizeleri:

Eyyub aleyhisselam Allahü teâlânın emirlerini tebliğ ederken birçok mucizeler gösterdi. Bunlardan bâzıları şöyledir.

1. Eyyub aleyhisselâmın duası bereketi ile koyunların yünleri ibrişim olurdu.
2. Eyyub aleyhisselam kavminin hâkimini îmâna dâvet ettiği vakit o da; “Evimdeki direklerin kalkarak havada durmasını senden mucize olarak isterim.” demişti. Hazret-i Eyyub dua etti. Nihâyet evin direkleri düştü ve ev havada kaldı. Hâkim bu mucizeyi gördüğü hâlde îmân etmedi.
3. Eyyub aleyhisselamın duasıyla çöldeki seraplar ve dumanlar su olurdu.

Eyyub aleyhisselam güzel huylu, cömerd ve çok merhametliydi. Fakirlere, misâfirlere, yetimlere çok yardım ederdi. Bedenine, malına ve evlâdına gelen musibetlere sabredip ilâhî takdire rızâ gösterirdi. Bundan dolayı insanlık târihinde, “Eyyub aleyhisselamın sabrı gibi” darbimeseliyle anıldı. Allahü teâlâ

onu bu güzel vasıfları sebebiyle Kur'ân-ı kerîmde şöyle medh ü senâ buyurdu:

“Biz onu (belâlalara) hakîkten sabırlı bulduk. O ne güzel kuldu. Şüphe yok ki o tamâmen Allah’a dönen (bir zât) idi.” (Sâd sûresi: 44)

Eyyub aleyhisselamla ilgili olarak Kur'ân-ı kerîmin En'âm, Nisâ, Sâd, ve Enbiyâ sûrelerinde bilgi verilmiştir.